

The
Federal Chancellor

THE PRIME MINISTER

Prime Minister
Finland

REPUBLIC OF ESTONIA
PRIME MINISTER

Berliin, Kopenhaagen, Helsingi, Tallinn

1. märts 2021

Proua President, lugupeetud Ursula,

Digitaalne üleminek on Euroopa taaskäivitamise ning meie ühiskondade edu, turvalisuse, konkurentsivõime ja heaolu jaoks ülioluline. Oleme viimastel kuudel ühendanud oma jõud Euroopas, et hõlbustada taaskäivitamis- ja vastupidavusrahastu kaudu kiireid ulatuslikke lisainvesteeringuid digitaalprojektidesse, tugevdada digitaalvaldkonna koostööd ning alustada arutelusid ühise lähenemisviisi üle sellistes valdkondades nagu andmed, tehisintellekt ja platvormide reguleerimine.

Samal ajal on ilmsiks tulnud Euroopa digitaalsete võimete, oskuste ja tehnoloogiate sõltuvused ja puudused. Märkimisväärne osa digitaalsest lisandväärtusest asub ja oluline osa innovatsioonist toimub väljaspool Euroopat. Andmetest on saanud uus valuuta, mida kogutakse ja hoitakse peamiselt väljaspool Euroopat. Demokraatlikud põhväärtused on globaalses digitaalsfääris tõsise surve all.

Euroopa peab just praegu olema digitaalselt suveräänne. Peame edendama digitaalset ühtset turgu kõigis selle mõõtmetes, kus innovatsioon võib areneda ja andmed võivad vabalt liikuda. Peame andmepõhises maailmas tõhusalt kaitsma konkurentsi ja juurdepääsu turule. Kriitilised taristud ja tehnoloogiad peavad muutuma vastupidavaks ja turvaliseks. On aeg valitsuste digiteerimiseks, et suurendada usaldust ja edendada digitaalset innovatsiooni.

Tahame arendada oma suutlikkust ja pädevust valdkondades, kus soovime olla kindlameelsemad oma demokraatlike partneritega üle kogu maailma ja ehitada tugevaid atlandiüleseid suhteid. Samuti tahame tugevdada ja edasi arendada vastastikust koostööd ja sünergiaid. Digitaalne suveräänsus seisneb meie tugevustele tuginemises ja strateegiliste nõrkuste vähendamises, mitte teiste välistamises või proteksionismis. Oleme osa globaalsest maailmast globaalsete tarneahelatega, mida soovime arendada meie kõigi huvides. Oleme pühendunud avatud turgudele ning vabale, õiglasele ja reeglitel põhinevale kaubandusele. Seda tähendab meie jaoks digitaalne suveräänsus.

Kutsume üles Euroopa Liitu jõudma digitaalse ülemineku kõverast ette, nagu Euroopa Ülemkogu 2020. aasta oktoobris välja tõi. Usume, et Euroopa peab oma praeguseid digiteerimispingutusi täiendama kindlameelse ja avatud digipoliitikaga, mille juhtmotiiviks on digitaalne suveräänsus. Selline digipoliitika hõlmab võrdsetes osades ühiskonna, majanduse ja valitsuse huve ning toetab meid rohelisele majandusele üleminekus.

Seetõttu palume Euroopa Komisjonil teha vajalikud algatused Euroopa Liidu digitaalse suveräänsuse tugevdamiseks. Leiame, et tuleb astuda kolm sammu:

Esimese sammuna peab Euroopa Komisjon määratlema kriitiliste tehnoloogiate süsteemid ja strateegilised sektorid. Vajame selgust selle kohta, mis on Euroopa tugevad küljed ning kus võivad esineda strateegilised nõrkused ja kõrge riskiga sõltuvused, mis võivad viia tarnepuuduseni või küberturvalisuse riskideni. Seejärel tuleb neid põhjalikult hinnata, võttes arvesse ülemaailmseid väljakutseid, ohutust ja turvalisust, ressursside nappust ning turustruktuure.

See protsess peab olema läbipaistev, et kindlustada kodanike ja ettevõtete usaldus, pidades silmas pikaajalist perspektiivi, kuna digitaalne üleminek võib muuta uued valdkonnad meie ühiskonna, majanduse, julgeoleku ja kodanike jaoks kriitiliseks, vähendades samal ajal teiste olulisust. Need peaksid olema ka juhtpõhimõtted Euroopa Komisjoni ettepanekus Euroopa digikümneni kohta koos eesmärkidega aastaks 2030 ja seiresüsteemiga, mida nõudis Euroopa Ülemkogu 2020. aasta oktoobris.

Teise sammuna peab Euroopa Liit tugevdama ja viimistlema oma lähenemist kriitiliste tehnoloogiate süsteemide ja strateegiliste sektorite asjus: sõltuvuste vältimiseks tuleb tagada avatud turud ja avatud tarneahelad. Kui see pole võimalik, tuleb luua vastastikused sõltuvused (st ei ole ühepoolseid sõltuvusi monopolidest ega riikidest). Euroopa pädevusi ja võimekust tuleb aktiivselt edendada ja laiendada.

Sellest lähtuvalt peab poliitikakujundamise tööriistakast digitaalse ülemineku elluviimiseks ELi ja riiklikul tasandil sisaldama diferentseeritud poliitikameetmeid erinevates valdkondades.: meie ühtsele turule toetumine kõigis dimensioonides (tervishoid, energeetika, transport jne) on võtmetähtsusega. Peame ära kasutama kõigi poliitikavahendite eeliseid ning integreerima tööstus-, kaubandus- ja konkurentsipoliitika, teadus- ja innovatsioonipoliitika, pikaajalised rahastamisvahendid ning üleeuroopalise tähtsusega projektid. Peame digitaalset ühtset turgu täiustama, et hõlbustada ettevõtete laiendamist, edendada innovatsiooni ja meelitada ligi investeeringuid. Peame kogu ühiskonnas oskusi ja pädevusi arendama, pöörates erilist tähelepanu strateegilistele sektoritele. Lisaks peab valitsussektori enda digiteerimine olema oluline innovatsiooni tõukejõud, kuna see mängib olulist rolli ka testimise, kasutuselevõtu ja levitamise võimaluste, raamistike ja usalduse loomisel.

Selleks peaks komisjon esitama ettepanekud uuteks algatusteks ja ka käimasolevate algatuste tugevdamiseks. Vajame kindlaid raamtingimusi, mis soodustavad uuenduslikku, vastutustundlikku ja turvalist digitaalrajandust, sealhulgas kogu ELi hõlmav digitaalse identiteedi ökosüsteem, tehisintellekti õigusraamistik, kvantarvutuste tipptase, ELi põhised hajutatud andmepilvelahendused ning Euroopa lähenemisviis sidevõrgu virtualiseerimise ja uute tehnoloogiate edendamiseks (openRAN). Lisaks kutsume üles korraldama uut ülemaailmset platvormide reguleerimise algatust, tuginedes ELis praegu käivatele aruteludele digiteenuste õigusakti ja digiturgude õigusakti üle.

Euroopa Komisjon peaks selle põhjal välja töötama suurema digitaalse suveräänsuse tegevuskava, ideaalis osana oma 2021. aasta märtsiks välja kuulutatud algatusest Euroopa digikümneni kohta. Kriitiliste sõltuvuste vältimiseks tuleks selles kavas määratleda viivitamata meetmete kogum, mis võimaldaks Euroopa Liidul kriitilistes valdkondades digitaalselt suveräänseks saada.

Kolmanda sammuna, digitaalse maailma kiire hoog tähendab seda, et EL vajab hindamissüsteemi. Hindamissüsteem peab olema püsiv, korduv ja tuginema laiale ühiskondlikule, teaduslikule ja majanduslikule alusele. See võimaldab meil

digitaalarenguid ette näha, teha kindlaks oma puudused ja tugevused ning määratleda selle põhjal konkreetsed meetmed ja vahendid. Hindamissüsteemi eesmärk on hõlbustada innovatsiooni ja arengut, et tagada Euroopa suveräänsus, turvalisus ja konkurentsivõime ning liidripositsioon digitaalse tehnoloogia arendamisel.

Digitaalne üleminek on üks Euroopa tuleviku suurimaid võimalusi ja väljakutseid ning sellest peab olema abi inimestele, meie ühiskonnale ja majandusele.

Eurooplastena soovime jätkata oma demokraatlike väärtuste ja reeglite kinnistamist digiajastul nii kodus kui ka välismaal. Samal ajal soovime osaleda digitaalse lisandväärtuse loomises, kaitstes seeläbi tulevast jõukust Euroopa Liidus ja viies meie ühiskonnad digitaalsesse ajastusse. Seda on võimalik saavutada ainult siis, kui liigume digitaalse suveräänsuse suunas mööda sidusat rada, mis on meie enda valitud ja avatud.

Kutsume Euroopa Komisjoni üles toetama seda ühist ettevõtmist.

Lugupidamisega

Angela Merkel

Saksamaa Liitvabariigi liidukantsler

Mette Frederiksen

Taani Kuningriigi peaminister

Sanna Marin

Soome Vabariigi peaminister

Kaja Kallas

Eesti Vabariigi peaminister